Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

29 628 Politie

29 279 Rechtsstaat en Rechtsorde

Nr. 587 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 november 2015

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Defensie, het rapport van de Raad voor de Rechtshandhaving (hierna: de Raad) aan over het geweldgebruik door functionarissen van het Korps Politie Caribisch Nederland (hierna: KPCN), het recherche samenwerkingsteam (hierna: RST), de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland (hierna: JICN) en de Koninklijke Marechaussee (hierna: KMar) op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna: BES)[1].
Dit rapport doet verslag van de bevindingen over de organisatie van geweldgebruik door genoemde functionarissen. De Raad schetst een beeld van de kaders en randvoorwaarden (en de invulling daarvan) die moeten leiden tot een juiste toepassing van de geweldsbevoegdheid door deze functionarissen. Daarin is het door de organisaties gevoerde beleid evenals de kwaliteit van de uitvoering meegenomen. Dit onderzoek is eveneens uitgevoerd in de landen Curaçao en Sint Maarten door de aldaar gevestigde raadssecretariaten. Hoewel het onderzoek een gemeenschappelijk thema betreft, hebben de onderzoeken aldaar zich beperkt tot de politiekorpsen.

Ik onderschrijf de conclusies van de Raad ten tijde van de uitvoering van het onderzoek in 2014 en licht kort, naar aanleiding van de aanbevelingen, de reeds ingestelde en uit te voeren verbeteracties toe.

Wet- en regelgeving

De voornaamste aanbeveling van de Raad aan mij is zorg te dragen voor een solide wettelijke basis om de bekwaamheid van executieve politiefunctionarissen te garanderen door het vaststellen van samengestelde toetsen over de geweldsbeheersing. Deze toetsen kunnen enkel worden ontwikkeld en vastgesteld in samenspraak met de landen Curaçao en Sint Maarten op grond van de Rijkswet Politie.

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

kst-29628-587
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

Mijn ambtgenoten en ik zullen zo spoedig mogelijk deze toetsen vaststellen in de vorm van een «Onderlinge Regeling houdende toetsen met betrekking tot de aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden, de geweldsbeheersing en de schietvaardigheid van de ambtenaren van de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba».

Voor Caribisch Nederland wordt deze onderlinge regeling vervolgens in een AMvB vertaald naar de voor Nederland geldende nationale wetgeving. Vervolgens kunnen hieraan formele consequenties worden verbonden in geval executieve functionarissen van het KPCN niet voldoen aan deze eisen van geoefendheid.
De landen Curaçao en Sint Maarten zullen de onderlinge regeling vertalen naar de eigen nationale wetgeving in een zogenaamde Landsbesluit houdende algemene maatregel, waarmee eenduidige normering voor geweldsbeheersing tussen de landen wordt bewerkstelligd.

Aan de aanbeveling de mogelijkheden voor een vaste locatie voor de integrale beroepstrainingen (hierna: IBT) op Bonaire te verkennen is gevolg gegeven.
In 2014 zijn de behoeften voor een adequate IBT-faciliteit op Bonaire voor zowel ketengerichte trainingen als monodisciplinaire trainingen geïnventariseerd. Met de ketenpartners worden de mogelijkheden voor een degelijke faciliteit verder verkend. Daarbij zal met name de financiële dekking van de niet geringe incidentele kosten en exploitatielasten een belangrijk punt zijn.

Recherche Samenwerking Team

Voor het RST beveelt de Raad aan dat er duidelijkheid moet komen over de voor hen van toepassing zijnde wettelijke grondslag aangaande geweldgebruik.
Met mijn ambtgenoten zal ik tijdens het Justitieel Vierlanden Overleg in december van dit jaar nader overleggen over de wijze waarop wij voor leden van het RST normeringen over geweldgebruik en geweldmiddelen gezamenlijk zullen vaststellen.

Tevens beveelt de Raad het RST aan de geoefendheid en toetsing van de executieve functionarissen centraal aan te sturen. Het RST is een verbetertraject gestart waarin de bevoegdheid en geoefendheid van de operationele functionarissen adequaat wordt georganiseerd en geborgen. Dit traject behelst, naast een centrale aansturing op de geoefendheid en de toetsing, afspraken over eenduidig beheer van de middelen zoals de opslag, de administratie en het onderhoud.

Korps Politie Caribisch Nederland

Voor het KPCN beveelt de Raad aan de IBT-functie in de organisatie te verstevigen. Ik heb bewust gekozen voor een oplossing waarbij de Politieacademie is gevraagd te voorzien in zowel onderhoud als toetsing van de geoefendheid van politiefunctionarissen in geweldsbeheersing. Met deze keuze wordt de IBT-functie voor het korps kwalitatief goed geborgd door de structurele inzet van professionele instructeurs.
Ten aanzien van heldere en eenduidige afspraken met executieve medewerkers over het meedragen en opslaan van vuurwapens buiten de werktijden, heb ik de korpschef van het KPCN gevraagd passende maatregelen te treffen.

Koninklijke Marchaussee

Aan de KMar beveelt de Raad aan zorg te dragen voor eenzelfde mate van (fysieke) geoefendheid bij functionarissen die namens de KMar werken, indien deze functionarissen dezelfde werkzaamheden uitvoeren als de KMar-functionarissen.
Voor de Rijksambtenaar, buitengewoon agent van politie BES (BAVPOL BES), gelden andere wettelijke eisen dan voor de ambtenaar van de KMar. De eisen van de IBT-certificering, inclusief conditieproef, gelden formeel niet voor hen. Omdat zij echter samen met KMar-ambtenaren werkzaamheden uitvoeren, is bepaald dat de operationele instructie IBT-certificering overeenkomstig op hen van toepassing is.
Daanaast gelden er andere aanname-eisen voor lokale medewerkers, waardoor zij in de praktijk vaker niet kunnen voldoen aan de IBT-eisen. De KMar onderzoekt momenteel hoe de buitengewoon agent van politie BES, door het aanbieden van aanvullende IBT training, op het niveau kan worden gebracht dat voldoet aan de eisen van de IBT-certificering.

Justitiële Inrichtingen Caribisch Nederland

De aanbevelingen die de Raad tot slot doet aan de JICN betreffen het vervoer van hoog risico gedetineerden en het gebruik van voetboeien. DJI beziet thans de mogelijkheden om het transport van hoger risico-gedetineerden verder te professionaliseren en te vertalen naar de organisatie-opzet van de JICN. Hierbij zal ook gekeken worden naar gerichte training en opleiding van de betreffende medewerkers. De mogelijkheden om tot een meer toegesneden risico-inschatting te komen van de te vervoeren gedetineerden, werkt DJI samen met de Procureur-Generaal van Caribisch Nederland, Curaçao en Sint Maarten verder uit.
Ten aanzien van het gebruik van voetboeien tijdens het vervoer van gedetineerden, kan ik meedelen dat met de directie van de JICN is besproken dat zij het gebruik van de voetboeien beëindigen en overgaan tot het gebruik van de broekstok.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur